

Motion till riksdagen

1987/88:Ub309

av Birger Hagård och Göran Ericsson (m)
om ordning och disciplin i grundskolan

”Skolreformen har misslyckats med att bli den gjutform, vari de unga skulle läggas för att definitivt formas till de ’nya’ människor, som skulle befolka den nya och bättre samhällsordning socialismen skulle bli. Den ’auktoritetsfria’ ordningen, det katederfria undervisningssystemet har ej frambragt de fria och starka och harmoniska ungdomar, som det hade väntats. Tvärtom tyder alla tecken på det motsatta: nervösa störningar, disciplinlöshet, oförmåga till koncentration har blivit ett förhärskande inslag i bilden. Inte heller har strävan att göra skolan till ett ’samhälle’ med träning i medborgerliga dygder givit några verkligt positiva resultat. Ansvarsmedvetande och framför allt självansvar är resultat, som verkligen lyser med sin frånvaro.”

Så pregnant har situationen uttryckts av fil. dr Tage Lindbom (”Omprovning”, 1983, s. 70 f.), en gång socialist men numera en av de mest skoningslösa kritikerna av det moderna samhällets avarter. Dit hör mycket av skolans utformning. Flumpedagogiken har firat stora triumfer. Kunskapsbristerna är omvittnade, men framför allt har kanske den svenska allmänheten chockats av disciplinlösheten, respektlösheten, mobbningen och det allt råkare ungdomsväldet.

Många fruktar, att det är för sent att stämma i bäcken. Och ändå finns det beprövade åtgärder, som tidigare visat sig kunna fungera. En sådan vore att återinföra självansvar och kamratfostran hos ungdomarna genom att låta utse ordningsmän bland eleverna ute i klasserna.

En annan kunde vara att återinföra betyg i ordning och uppförande för att visa att skolan menar allvar och ställer krav på eleverna vad gäller ordning, disciplin, tolerans och respekt. Kanske vore också en komplettering med ett flitbetyg på sin plats. Det har sagts, att ett dåligt betyg i ordning eller uppförande i ett avgångsbetyg skulle stämpla en elev för framtiden på ett orimligt sätt. Möjligen bör undantag göras för avgångsbetyget. Under skoltiden skulle dock säkert de nämnda betygen kunna leda till en hälsosam eftertanke hos den berörde och tillsammans med andra åtgärder, kurativa m. m., kunna föra in honom på bättre vägar.

Det torde stå utom allt tvivel, att en skola där arbetet störs av utagerande elever och där lärare upplever sin arbetsplats som riskarbetsplats slår hårt mot de elever som på modernt språk kallas ”lågpresterande”. Höggpresterande elever kan kompensera oredan i skolan genom en aktiv och intresserad hjälp av föräldrarna i sina studier.

En skola, i vilken ordning i klassrummen råder, är en god arbetsplats och ett stöd för just de elever som av olika skäl har studiesvårigheter. En återgång till betyg i uppförande och ordning är dels en solidaritetshandling med dessa elever, dels också en förberedelse för arbetslivet, där det är sällsynt att arbetsgivare accepterar omotiverad frånvaro, störande av arbetskamrater, pennalism och rent av överfall på arbetsledare.

Regeringen bör snabbtreda frågan och återkomma till riksdagen med förslag till åtgärder.

Mot. 1987/88
Ub309

Hemställan

Mot bakgrund av det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att i grundskolan återinföra ordning, disciplin, tolerans och respekt.

Stockholm den 25 januari 1988

Birger Hagård (m)

Göran Ericsson (m)